

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום חמישי, ה-3 בדצמבר 2020, בשעה 09:00, בשיחת ועידה באמצעות ZOOM

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה
גב' חגית שני, סגנית החשב הכללי, משרד האוצר
מר רועי פישר, סמנכ"ל משאבי אנוש, משרד הכלכלה והתעשייה
מר אסף וסרצוג, אגף התקציבים, משרד האוצר
גב' ציפי עוזר-ערמון, נציגת ציבור
מר ארז צור, נציג ציבור

משתתפים נוספים:

מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות
מר ארי זיגמן, ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות
מר פניאל רוזנטל, ראש מטה ראש רשות החדשנות
מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, רשות החדשנות
גב' אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, רשות החדשנות (השתתפה בנושאים מס' 1-2)
ד"ר אסף קובו, כלכלן ראשי, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 3)
גב' דור ברדה, ראש תחום מימון, רשות החדשנות (השתתפה בנושא מס' 3)
מר עידו סופר, אגף התקציבים, משרד האוצר (השתתף החל בנושא מס' 3)

על סדר היום

1. דברי פתיחה - ראש רשות החדשנות;
2. תיקון מסלול הטבה מס' 46 - תכנית לעידוד השקעות הון ראשוני בחברות בתחומים בעלי סיכון גבוה, מגובות הון סיכון;
3. סקירת מצב ההייטק;
4. כיוונים אסטרטגיים לרשות החדשנות;
5. אישור יעדי רשות החדשנות לשנת 2021.

הדיון

1. דברי פתיחה - ראש רשות החדשנות

דיון: ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה, פתח את הישיבה וסקר בקצרה את הנושאים שיעלו לדיון בישיבת המועצה הנוכחית.

2. אישור מסלול הטבה חדש - מסלול הטבה מס' 46 - תכנית לעידוד השקעות הון ראשוני בחברות

בתחומים בעלי סיכון גבוה, מגובות הון סיכון

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק החדשנות"), בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 19 בנובמבר 2020 אושר מסלול ההטבה החדש, שמטרתו הינה לעודד הקמה של חברות הזנק וחדשות ולהגדיל את שיעור ההצלחה של חברות הזנק.

דיון: גב' אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, הציגה את הנושא וציינה כי בנוסח מסלול ההטבה שאושר על-ידי מועצת הרשות ביום 19 בנובמבר 2020, צוין כי השקעת רשות החדשנות היא בשיעור של 40% מההשקעה של המשקיע, ולא מסיבוב ההשקעה. המשמעות היא ששיעור המענק יורד ל-28.5% מסיבוב ההשקעה. בהתאם למצגת ולדפי ההסבר שהוצגו לחברי המועצה, הכוונה הייתה שיינתן מענק בשיעור של 40% מסיבוב ההשקעה (או 50% בהתאם להחלטת הוועדה ביחס למיזמים מהפריפריה ואוכלוסיות בתת-ייצוג בהייטק), עד לסכום מענק מרבי של 3.5 מל"ח. לכן, נדרש לערוך תיקון במסלול ההטבה כך שהשקעת רשות החדשנות תהא 40% מסיבוב ההשקעה עצמו.

החלטה: לאשר את תיקון מסלול ההטבה החדש - מסלול הטבה מס' 46 - תכנית לעידוד השקעות הון ראשוני בחברות בתחומים בעלי סיכון גבוה, מגובות הון סיכון, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

3. סקירת מצב ההייטק

רקע: בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 17 בספטמבר 2020 הוחלט כי רשות החדשנות תציג ניתוח של מצב השוק, ובכלל זה הדו"חות של הרבעון השני וכן הדו"ח החדש של רשות החדשנות עם ארגון ה-IATI, לצורך בחינת ההשלכות והצעדים האופרטיביים שעל רשות החדשנות לנקוט.

דיון: מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, הציג את הנושא וציין כי מהניתוח שנערך ישנן תובנות שונות הדורשות התייחסות במדיניות רשות החדשנות, ובכלל זה בהיבטים הנוגעים ליציאה מהמשבר (כדוגמת עצירה בניסויים קליניים במדעי החיים/רפואה שאינם תלויי קורונה והמעבר לדיגיטל במוקד הפעילות הממשלתית), שוק העבודה בהייטק (כדוגמת עלייה במספר דורשי העבודה לכל משרה פנויה ועלייה במספר דורשי העבודה במקצועות תומכי מו"פ ובמקצועות המעטפת) וכן בהשקעות בהייטק (כדוגמת קיפאון מתמשך במספר סבבי הסיד וגידול בהשקעות בחברות הזנק ישראליות). לאחר מכן הוצגו נתונים אודות המגמות המרכזיות בבריאות, בכלכלה ובהייטק. הוצגו נתונים אודות העבודה מרחוק וההשפעה על הפריון ובכלל זה היתרונות והחסרונות הגלומים בעבודה מרחוק.

לאחר מכן הציג מר דגן נתונים אודות הפגיעה בתחומי מדעי החיים בעקבות הקורונה - 50%-75% מהחברות מדווחות על עצירת גיוס נבדקים והשהיית ניסויים קליניים שאינם קשורים לקורונה. בנוסף, מר דגן הציג נתונים אודות הצפי לירידה בהוצאות הממשלה בטווח קצר/בינוני. עם זאת, ניתן לציין גם מגמות מעבר לערוצים דיגיטליים במגוון ענפי משק (כאשר קיים מעבר איטי יותר של המגזר הציבורי). ניתן לראות פערי תגובה בין כלכלה "מסורתית" להייטק, כאשר מדיי הטכנולוגיה בבורסות ברחבי העולם

בעליות, למרות משבר הקורונה, כאשר המדדים המרכזיים טרם התאוששו לחלוטין. אשר ליכולת החזרה לשגרה, מציאת חיסון היא בגדר אבן דרך, נדרש ייצור מאסיבי ובניית מערכי חיסון במדינות עצמן. בתרחיש האופטימי תיתכן התחלה של חזרה לשגרה במחצית השנייה של 2021.

בכל הנוגע למדינת ישראל, ציין מר דגן, בין היתר, כי הייטק אינו חסין לאבטלה, כאשר עיקר הפגיעה מתרכז בעובדים צעירים/עובדי מעטפת וכן כי יש גידול במספר דורשי העבודה לכל משרה פנויה. בכל הנוגעות להשקעות, יש גידול בסך ההשקעות ובמספר סבבי הגיוס ומעבר ממיזוגים ורכישות להנפקות. עם זאת, ישנו קיפאון בגיוסי שלב הסיד ומגבלות הקורונה פוגעות ביכולות לגייס לקוחות והון.

ד"ר אסף קובו, כלכלן ראשי ברשות החדשנות, ציין כי על מנת לקבל פילוח נתונים של שכר גבוה, נדרש פילוח לפי ענפים בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אך מדובר בניתוח מורכב יותר. לשאלת חברי מועצת הרשות, השיב מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות, כי בהייטק מפטרים אנשים עם השכר הנמוך יותר ואין כמעט חל"ת (לרוב מדובר בפיטורין או חזרה לעבודה). משכך, לפי הנתונים רואים עלייה בשל העובדים בהייטק.

בהמשך הציג מר דגן נתונים אודות גיוסי ההון בשנת 2020 והתחזית הצפויה לשנת 2021 וכן נתונים אודות סבבי גיוס הון בשנת 2020. בנוסף, ציין כי בשנת 2020 נוצר קיטון במספר המיזוגים והרכישות בשל עליית רמת אי הוודאות שייצר המשבר הכלכלי-בריאותי. במקביל, החל גידול מהיר במספר של ההנפקות. הצפי הוא כי מגמות אלו יימשכו לפחות עד אמצע שנת 2021.

חברי מועצת הרשות העירו כי נדרש לטייב חלק מהנתונים שהוצגו, שכן על פניו לפי הנתונים שהוצגו יש יותר גיוסי הון ב-Round A מאשר ב-Seed. בנוסף, אשר לחברות שהנפיקו בחו"ל, חשוב להבין את הצרכים של אותן החברות על מנת לפעול לייצור חברות שלמות בישראל.

4. כיוונים אסטרטגיים לרשות החדשנות

דיון: מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות, ציין בפתח דבריו כי ברצונו להודות לחברי מועצת הרשות על תרומתם לעבודת רשות החדשנות. בנוסף, הודה להנהלת ועובדי רשות החדשנות על עבודתם המסורה, גם בתקופת משבר נגיף הקורונה.

לאחר מכן סקר מר אהרון את פעילות רשות החדשנות מאז הקמתה. הוצגו נתונים אודות הירידה בחלקה של הממשלה בתעשיית המו"פ, כאשר כיום תקציב רשות החדשנות מהווה כ-2.5% מכלל ההוצאה הלאומית למו"פ. בנוסף, הוצגו נתונים אודות השחיקה הריאלית בתקציב רשות החדשנות ביחס לתמ"ג וביחס לתקציב המדינה. בהינתן מגבלות התקציב רשות החדשנות ממקדת את התמיכה בתחומים בהם השוק הפרטי אינו פעיל דיו. בנוסף, הציג מר אהרון נתונים אודות הירידה בשיעור התמיכה בחברות גדולות, כאשר כיום 27% מתקציב קרן המו"פ מופנה לחברות בוגרות. הדגש כיום הינו על מינוף כספי רשות החדשנות ליצירת ערך רב יותר, זאת באמצעות שיתופי פעולה עם משרדי ממשלה, תכניות חו"ל והשוק הפרטי.

לאחר מכן סקר מר אהרון את המגמות בתעשייה עם הקמת רשות החדשנות. שנת 2015 הייתה שנת שיא בגיוסי הון פרטי ואקזיטים. עם זאת, הייתה האטה בצמיחה הכלכלית של תוצר ההייטק וירידה בשיעור התעסוקה בהייטק. עם הקמת רשות החדשנות הוחלט על הקמת הזירה החברתית-ציבורית, אשר תוקצבה בהתאם להחלטת ממשלה מס' 2292. בנוסף, הוחלט על הקמת זירת ייצור מתקדם ומיקוד פעילותה בהטמעת חדשנות בענפי התעשייה המסורתיים. כיום ליבת הפעילות של רשות החדשנות, תקציבה ומשאביה ממוקדים ב-3 נדבכים עיקריים: יצירת ידע, הנבטת חברות וצמיחת חברות (שלמות). בהתאם ל-3 נדבכים אלו, הוצג נתונים אודות הפריסה התקציבית ביחס לשנים 2013-2020 ובפריסה תקציבית לפי הזירות ברשות החדשנות. החל משנת 2016 ניתן לראות כי ישנה עלייה הן בביקושים למענקים והן בתקציב המענקים הניתנים.

מר אהרון סקר את הישגי רשות החדשנות בתקופת כהונתו כמנכ"ל רשות החדשנות: גוף אטרקטיבי המייצר ביקושים בתעשייה; גוף ביצוע מוערך במסדרונות הממשלה; תכניות ממוקדות המניעות את השוק הפרטי לפעולה; תרבות ארגונית עסקית אפקטיבית ומתגמלת.

לאחר מכן ערך מר אהרון סקירה של המצב הקיים והצעות להמשך ביחס לכל אחת מהזירות ברשות החדשנות. בנוסף, הציג הזדמנויות חדשות בסוגיות הנוגעות למיצוב רשות החדשנות כגוף מקצועי וכבר-סמכא מקצועי; המערך הטכנולוגי הפועל ברשות החדשנות; הפיכת רשות החדשנות לארגון מבוסס מידע; קידום הפעילות של מחקר כלכלי ברשות החדשנות. בנוסף, הוצגו האתגרים של רשות החדשנות: הסכמה ממשלתית על מנדט רשות החדשנות; תמיכה בחברות שלמות; מדיניות אחידה לתמיכה בכשלי שוק; כניסת מנכ"ל חדש לסביבה של אי ודאות; אתגר תקציבי בשנת 2021; סוגיות מבנה ארגוני ברשות החדשנות הדורשות התייחסות.

לאחר מכן התקיים דיון בנוגע לפעילותה של רשות החדשנות והשאלה האם נדרש למקד את הפעילות בליבת העשייה שלה. עם זאת, יש לזכור כי המנדט שניתן לרשות החדשנות מכוח חוק החדשנות הינו רחב, כאשר רשות החדשנות אף עוסקת בהיבטים הנוגעים למיסוי ולכוח אדם בתעשייה ההייטק. מר אהרון ציין כי המענקים ניתנים על-ידי הזירות ברשות החדשנות. עם זאת, מעבר לפעילות הכספית, הרשות הינה גוף בעל ידע ומדובר בפעילות שחשיבותה הינה שוות ערך למתן המענקים.

5. אישור יעדי רשות החדשנות לשנת 2021

רקע: בהמשך לשיבת מועצת הרשות מיום 17 בספטמבר 2020 בה אושרו מיקודי מנכ"ל רשות החדשנות לשנת העבודה 2021, וכפי שמבוצע מידי שנה, ובשים לב למצב ההייטק נוכח משבר נגיף הקורונה, מוצגים יעדי רשות החדשנות לשנת 2021. יעדים אלו מהווים את הבסיס לתכניות העבודה השנתיות ועל בסיסם תימדד עבודת רשות החדשנות במהלך השנה.

דיון: מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, הציג את מיקודי רשות החדשנות לשנת 2021: סיוע לחברות בעת משבר הקורונה; הגדלת מספר המועסקים בהייטק (משבר הקורונה כהזדמנות); יצירת מנועי צמיחה ארוכי טווח ליציאה מהמשבר; חברות שלמות בישראל – תמיכה הוליסטית; רשות החדשנות כארגון מבוסס מערכות, ידע, נתונים ומחקר.

לאחר מכן ציין מר דגן כי יעדי רשות החדשנות לשנת 2021 מתבססים על התכנית האסטרטגית החמש שנתית שאושרה במועצת הרשות בשנת 2018, על מיקודי מנכ"ל רשות החדשנות אשר אושרו בישיבת המועצה שהתקיימה בספטמבר 2020 וכן על הערכת מצב ההייטק שבוצעה ברשות החדשנות והוצגה בישיבת המועצה הנוכחית. פעילות רשות החדשנות מערבת פעילות ביצועית עם פעילות של גיבוש אסטרטגיה ומדיניות. תמהיל זה בא לידי ביטוי גם ביעדי רשות החדשנות: 73% מהיעדים הינם כמיתים ומדידים (משקלם 76 נק' מתוך 100 נק'). היעדים מחולקים ליעדי זירות (70%) ויעדי מטה (30%). הובהר כי היעדים תוכננו בהנחת היות תקציב מדינה רגיל (תקציב שנת 2019). כל סטייה מהנחה זו תדרוש בחינה מחדש של היעדים שהוגדרו.

לאחר מכן עבר מר דגן לסקור את יעדי רשו החדשנות בחלוקה לפי זירות. בכל הנוגע לזירת חברות בצמיחה, נסקרו 5 היעדים שנקבעו וההישגים הנדרשים עד לסוף הרבעון הרביעי של שנת 2021. לאחר מכן סקר את 6 היעדים של זירת הזנק וההישגים הנדרשים עד לסוף הרבעון הרביעי של שנת 2021.

לשאלת חברי מועצת הרשות השיב מר דגן כי מסלול הטבה מס' 46 הינו יותר גמיש. עם זאת מסלול הטבה מס' 4 הינו עוגן משמעותי. נדרש להפעיל את שני הכלים על מנת שניתן יהיה לנתח בהמשך את המצב הרצוי.

החלטה: יש לקבוע ישיבה נוספת במהלך חודש דצמבר 2020, על מנת לדון ביעדי רשות החדשנות לשנת 2021.

ד"ר עמירם אפלבוים
ראש רשות החדשנות

